

Përmbledhje e barrierave tregtare të Serbisë dhe Bosnjë-Hercegovinës ndaj Republikës së Kosovës

Ministria e Ekonomisë, Punësimit, Tregtisë, Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Investimeve Strategjike ka ngritur një grup punues në nivel shtetëror për të identifikuar barrierat tregtare me të cilat përballet Republika e Kosovës kundrejt Serbisë dhe Bosnjë-Hercegovinës. Grupi ka theksuar këto barrierë jotarifore në tregti dhe lëvizjen e njerëzve dhe mallrave, mes të tjerash:

- **Barrierat në transit** — Serbia trajton eksport-importet e Kosovës si eksport-importe të Serbisë. Serbia zbaton kërkesat e saj për dokumentacion dhe licencim ndaj mallrave nga vendet e treta me destinim Kosovës kur kalojnë përmes Serbisë dhe ndaj mallrave nga Kosova kur eksportohen përmes Serbisë në vende të treta.
- **Barrierat teknike** — Serbia kërkon që eksportet kosovare të plotësojnë standardet si për mallrat që prodhohen në Serbi.
- **Etiketat dhe vulat** — Serbia dhe Bosnja kërkojnë etiketa të produkteve ose përdorin vula që nuk janë në përputhje me trajtën dhe përmbajtjen për të cilën janë pajtuar palët me ndërmjetësimin e Bashkimit Evropian.
- **Lëvizja dhe kredencialet** — Serbia dhe Bosnja nuk pranojnë automjete të regjistruara në Republikën e Kosovës, dhe nuk njohin licenca të prodhimit, dokumente identifikimi ose cilësime akademike e profesionale nga Republika e Kosovës.

Grupi punues ka mbështetur gjetjet me prova nga Departamenti i Tregtisë në kuadër të Ministrisë.¹

Grupi punues vë re se Kosova nuk ka përfituar nga Marrëveshja e Tregtisë së Lirë e Evropës Qendrore (CEFTA) dhe mekanizmat e saj për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve. Republika e Kosovës nuk ka vënë barrierë jotarifore ndaj Serbisë ose Bosnjës, ndërkohë që përjeton humbje të rënda për shkak të barrierave të Serbisë dhe Bosnjës dhe mosbalancës tregtare që pason. Prandaj, grupi punues ka dorëzuar një draft-propozim për masa të reciprocitetit sipas parimeve të Organizatës Botërore të Tregtisë.²

Përveç barrierave të identifikuar nga grupi punues, Serbia nuk pranon mallra dhe shtetas të vendeve të treta që hyjnë në Serbi përmes një kalimi kufitar me Republikën e Kosovës.³ Serbia gjithashtu ka vendosur barrierë në transport, komunikime elektronike e postare dhe energji, ndër fusha të tjera.

1 Draft-propozim mbi masat e reciprocitetit që rregullojnë tregtinë me Serbinë dhe Bosnjë-Hercegovinën, f. 5.

2 Po aty, f. 11.

3 Ata duhet të lëshojnë Kosovën dhe të hyjnë në Serbi përmes një shteti fqinj, si Maqedonia e Veriut ose Mali i Zi.